

Vlaams
Parlement

ingediend op **1696** (2018-2019) – Nr. 3
12 november 2018 (2018-2019)

Verslag

namens de Verenigde Commissies voor Onderwijs
en voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door Koen Daniëls en Miranda Van Eetvelde

over het ontwerp van decreet

betreffende het duaal leren
in het buitengewoon secundair onderwijs
van opleidingsvorm 3 en 4

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;
Franc Bogovic, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers, Orry Van de Wauwer;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

*Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid:*

Voorzitter: Jos Lantmeeters.

Vaste leden:

Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, Grete Remen, Axel Ronse, Sabine Vermeulen;
Robrecht Bothuyne, An Christiaens, Sonja Claes, Peter Van Rompuy;
Emmily Talpe, Daniëlle Vanwesenbeeck;
Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen;
Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Annick De Ridder, Lieve Maes, Lorin Parys, Miranda Van Eetvelde, Peter Wouters;
Jenne De Potter, Martine Fournier, Kathleen Helsen, Koen Van den Heuvel;
Franc Bogovic, Willem-Frederik Schiltz;
Rob Beenders, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

- 1696** (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

I.	Toelichting bij het ontwerp van decreet door minister Hilde Crevits en minister Philippe Muyters	5
1.	Algemene situering	5
2.	Structuur en context	5
3.	Proefproject	5
4.	Duaal leren in het buso	6
5.	Definitie van duaal leren	6
6.	Het decreet over duaal leren in het buso	7
6.1.	Uitgangspunt	7
6.2.	Programmatie	7
6.3.	Toeleiding	7
6.4.	Financiering	7
6.5.	Arbeidsdeelname	8
II.	Bespreking	8
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	8
1.1.	Tussenkomst van Jos De Meyer	8
1.2.	Tussenkomst van Franc Bogovic	9
1.3.	Tussenkomst van Caroline Gennez	10
1.4.	Tussenkomst van Koen Daniëls	12
1.5.	Tussenkomst van Sonja Claes	14
2.	Antwoorden van de ministers	14
2.1.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	14
2.2.	Antwoorden van minister Philippe Muyters	16
3.	Replieken	16
III.	Stemmingen	18
1.	Technische correctie	18
2.	Artikelsgewijze stemming	18
3.	Stemming over het geheel	18
	Gebruikte afkortingen	19
	Tekst aangenomen door de commissies	20

Bijlagen: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

Bijlage 1: Powerpointpresentatie decreet over duaal leren in het buso (OV3 en OV4)

Bijlage 2: Brief van minister Hilde Crevits aan de voorzitter van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren

In de Verenigde Commissies voor Onderwijs en voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid werd op 25 oktober 2018 het ontwerp van decreet betreffende het duaal leren in het buitengewoon onderwijs van opleidingsvormen 3 en 4 besproken. Bij het ontwerp van decreet werd toelichting verschaft door minister Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, en minister Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport. Ze maakten hierbij gebruik van een powerpointpresentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting bij het ontwerp van decreet door minister Hilde Crevits en minister Philippe Muyters

1. Algemene situering

Bij de aanvang van haar uiteenzetting benadrukt minister *Hilde Crevits* dat het in opvolging van een aantal engagementen is, die werden genomen in het kader van het hier eerder goedgekeurde decreet betreffende het duaal leren en de aanloopfase (decreet van 30 maart 2018), dat er nu een ontwerp van decreet betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 voorligt. Voor een dergelijk decreet op duaal leren in het buso was er een groot draagvlak. Dit was het geval bij de verschillende stakeholders, maar ook in deze commissie, zoals mocht blijken uit diverse tussenkomsten bij de behandeling en de stemming – op 1 maart 2018 – van het decreet over duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Het is dan ook de bedoeling dit ontwerp van decreet ingang te laten vinden per 1 september 2019, dus gelijktijdig met het decreet over duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Ondanks hun verschillende datum van behandeling zullen de beide decretale initiatieven dus dezelfde inwerking-tredingsdatum hebben.

2. Structuur en context

Wat de structuur betreft (slides 2 en 3), zorgt het ontwerp van decreet ervoor dat het duaal leren in het buso zal kunnen worden aangeboden in de opleidingsvormen 3 en 4. De minister preciseert dat in opleidingsvorm 4 momenteel al aan werkplekleren wordt gedaan via gewone leerlingenstages. Duaal leren zal hier, naar analogie met het gewoon secundair onderwijs, mogelijk zijn in de tweede en derde graad en dus in het beroepssecundair onderwijs en het technisch secundair onderwijs.

In OV3 kunnen leerlingen in de kwalificatiefase vandaag stage volgen. De meest doorgedreven vorm van werkplekleren situeert zich echter in de facultatieve integratiefase, waarin de leerling al 700 uur van het schooljaar aan werkplekleren besteedt. Deze groep van leerlingen heeft een voorsprong op de arbeidsmarkt in vergelijking met leerlingen die deze niet volgen: ongeveer 75 procent van de jongeren heeft binnen het jaar een job, zo blijkt uit de schoolverlatersenquête van de VDAB, in tegenstelling tot nog geen 60 procent bij leerlingen die de integratiefase niet volgden. In opleidingsvorm 3 zal duaal leren mogelijk zijn op het niveau van de kwalificatiefase en de integratiefase. Met duaal leren wordt in essentie dus het werkplekleren sneller meer intensief gemaakt, in vergelijking met de huidige situatie.

3. Proefproject

Het proefproject 'Schoolbank op de werkplek' (slide 4) loopt vanaf 1 september 2016 al in de kwalificatiefase van opleidingsvorm 3 van het buitengewoon secundair onderwijs. Concreet gingen er toen 23 leerlingen van start gespreid over vijf scholen in de opleiding groen- en tuinbeheer duaal. Vanaf dit schooljaar kwam

daar ook de opleiding medewerker fastfood duaal bij. Vandaag zitten er, alles samen, een zestigtal busoleerlingen in een duaal traject.

Zoals voorzien binnen elke proeftuin, loopt er ook van dit project een evaluatie. Die wordt uitgevoerd door onderzoekers van het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies (CEMIS) verbonden aan de Universiteit Antwerpen. Zij leverden reeds een eerste tussentijds rapport op. Het tweede tussentijdse rapport wordt tegen het einde van dit jaar verwacht.

De minister somt daarna enkele elementen uit die tussentijdse evaluatie op die betrekking hebben op het buso. Vooreerst onderstreept men – gezien de doelgroep – het belang van goede begeleiding en trajectbegeleiding in de opvolging van de jongeren en van een goede persoonlijke band tussen mentor en leerling. Ten tweede is er de noodzaak van een goede afstemming tussen werkplek en school over de inhoud van het leertraject. En ten slotte is er nood aan flexibiliteit voor de doelgroep. Zo moet men onder andere voldoende tijd aan de jongeren geven om een werkplek te vinden.

4. Duaal leren in het buso

De Vlaamse Regering heeft zich expliciet geëngageerd om duaal leren mogelijk te maken in het buitengewoon secundair onderwijs. Drie belangrijke doelstellingen die hierbij van bij de start naar voor werden geschoven, zijn: (1) de creatie van een aantrekkelijk duaal systeem dat ten volle is afgestemd op de doelgroep, (2) de mogelijkheid om een (onderwijs)kwalificatie te behalen, en (3) het mogelijk maken van een vlotte doorstroom naar de arbeidsmarkt.

Net zoals het decreet voor duaal leren in het gewoon secundair onderwijs, is ook het voorliggende ontwerp van decreet opgevat als een wijzigingsdecreet van de Codex Secundair Onderwijs.

Voor de uitwerking van het juridische kader heeft men zich gebaseerd op enerzijds het decreet over duaal leren in het gewoon secundair onderwijs en anderzijds de huidige regelgeving uit het buitengewoon secundair onderwijs, omdat die nu eenmaal volledig is afgestemd op de noden van de doelgroep. Enkel die elementen die aanpassingen vereisten omwille van de specificiteit van de doelgroep van het buitengewoon secundair onderwijs werden expliciet uitgewerkt. De minister komt daar later op terug.

De inwerkingtreding van het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs is, zoals hoger reeds aangegeven, voorzien voor 1 september 2019, dezelfde datum als voor het gewoon secundair onderwijs. De Vlaamse Onderwijsraad was daar erg positief over, kwestie van zoveel mogelijk jongeren de keuze te geven tussen verschillende onderwijs- en opleidingsvormen.

Een verschil met duaal leren voor het gewoon secundair is dat er geen aanloopfase voorzien wordt. Het niet-duale buitengewoon secundair onderwijs wordt immers al gekenmerkt door een zodanig sterke mate van individualisering, dat een afzonderlijk remediërend traject als de aanloopfase hier geen meerwaarde zou bieden. De Vlaamse Onderwijsraad onderschrijft deze analyse.

5. Definitie van duaal leren

De definitie van duaal leren voor het buso (slide 6) is in se identiek aan die in het gewoon secundair onderwijs, maar werd wel aangepast naar de specifieke context in OV3. In OV3 is een onderwijskwalificatie niet voor iedere leerling het vooropgestelde einddoel, in tegenstelling tot OV4 en het gewoon secundair onderwijs. In

OV3 kan enkel een onderwijskwalificatie worden behaald op voorwaarde dat de leerling de eindtermen behaalt in plaats van de ontwikkelingsdoelen.

Net zoals in het gewoon secundair onderwijs blijft men ook hier uitgaan van een opleidingstraject, waarbij het aanleren van competenties evenwichtig verdeeld is over een werkplek en een aanbieder duaal leren.

Ook in het buitengewoon secundair onderwijs gaat duaal leren over het aanleren van competenties, en dit zowel bij de aanbieder duaal leren als op de werkplek. Het is dus de bedoeling dat ook op de werkplek elementen aangeleerd worden aan de leerling, en er niet enkel gewerkt wordt. Werken moet in dezen vooral gezien worden als een manier om competenties te verwerven. Competentieverwerving moet dus steeds centraal staan.

6. Het decreet over duaal leren in het buso

6.1. Uitgangspunt

De minister komt dan tot de kernpunten van het voorliggende ontwerp van decreet. Ze benadrukt daarbij vooreerst dat duaal leren ook in het buso geen verplichting is. Scholen kunnen zelf beslissen of en welke duale opleiding(en) ze willen aanbieden. De scholen zullen ook telkens de keuze hebben om te beslissen of ze voor een lineaire of een modulaire organisatie van hun duale opleiding(en) gaan.

6.2. Programmatie

Voor duale richtingen in het buitengewoon secundair onderwijs vervalt weliswaar de vrije programmatie, maar zullen de huidige busospecifieke programmatie- en rationalisatienormen niet van toepassing zijn op aanvragen voor duaal leren. Dit biedt meer flexibiliteit in de programmatie dan vandaag het geval is.

De betrokken school voor buitengewoon onderwijs dient wel al de nauw verwante niet-duale opleiding aan te bieden om in aanmerking te komen voor de programmatie van een duale opleiding. Op die manier wordt gewaarborgd dat de school al expertise heeft in de opleidingen. De school kan zo ook de beide leerwegen naast elkaar aanbieden, om een eventuele terugkeer van de leerling naar het niet-duale traject te vergemakkelijken. Er is echter niet ingegaan op de vraag van de Vlor naar een verplicht dubbel aanbod, duaal en niet-duaal.

Scholen die vandaag al leerlingen in het proefproject hebben mogen deze opleiding in het schooljaar 2019-2020 nog steeds blijven aanbieden. Zoals de Vlor aangaf, is dit van belang om continuïteit te bieden aan scholen en leerlingen.

6.3. Toeleiding

De toeleiding van leerlingen verloopt analoog aan die in het decreet over duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Zo is ook hier een niet-bindend advies voorzien voor de leerlingen.

6.4. Financiering

Ook het huidige financieringskader van het buso voor het duaal leren wordt voorsnog behouden. Er wordt verwacht dat deze financiering zal volstaan om duaal leren kwalitatief te implementeren met voldoende ruimte voor trajectbegeleiding. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat er flexibiliteit mogelijk is in de aanwending, wat betreft samenwerking met andere instellingen en voordrachtgevers.

6.5. Arbeidsdeelname

Minister *Philippe Muyters* verduidelijkt dat de betrokken leerlingen en/of scholen voor het vinden van een geschikte werkplek een beroep kunnen doen op de sector of op Syntra Vlaanderen. Ook bij het duaal leren in het buitengewoon onderwijs vervult Syntra Vlaanderen de rol van regisseur voor de werkplekcomponent. Vanuit deze rol staat het in voor de uitbouw van een netwerk van kwalitatieve leerondernemingen in het normaal economisch circuit.

Een goede match tussen de betrokken jongeren en hun leerbedrijf is in dezen van het grootste belang. Er moet te allen prijze voorkomen worden dat de jongeren gedemotiveerd raken en afhaken. Eens er voor een leerling een werkplek werd gevonden, zal er – net zoals dat het geval is in het gewoon secundair onderwijs – een intakegesprek plaatsvinden tussen de leerling en het leerbedrijf, om na te gaan of ze het traject met elkaar willen aanvatten. Rekening houdend met de doelgroep van leerlingen uit het buitengewoon secundair onderwijs, is hiervoor ook heel specifiek de verplichting vastgelegd dat de trajectbegeleider de leerling moet ondersteunen bij de voorbereiding, tijdens het gesprek of bij de opvolging van het intakegesprek. De band tussen de mentor en de leerlingen is voor deze doelgroep nu eenmaal nog belangrijker. Voor het gewoon secundair onderwijs is dit optioneel.

Het vinden van een juiste match zal niet altijd vanzelfsprekend zijn en kan dus wat tijd vergen. Daarom heeft de leerling per schooljaar twintig opleidingsdagen gedurende dewelke hij geen werkplek moet hebben. Deze regeling is analoog aan die voor het duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. In uitzonderlijke gevallen (overmacht, gevallen van wettige afwezigheid enzovoort) kan dat aantal dagen voor buso leerlingen echter worden verlengd. Op die manier komt er meer flexibiliteit voor deze doelgroep.

Tot slot is ook nog voorzien dat redelijke aanpassingen op de werkplek mogelijk zijn voor buso leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. De minister denkt daarbij met name aan gereedschap, kledij en specifieke bijstand (bijvoorbeeld door doventolken).

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkoms van Jos De Meyer

Jos De Meyer stelt dat hij de woorden van appreciatie die hij namens zijn fractie op 1 maart 2018 heeft uitgesproken naar aanleiding van de behandeling van het ontwerp van decreet betreffende duaal leren en de aanloopfase (*Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1478/2), vandaag met even grote overtuiging zou kunnen herhalen. Toen reeds werd aangegeven dat de ambitie bestond om het duaal leren ook in ons buitengewoon secundair onderwijs structureel in te bedden via een apart decreet. Zowel voor het gewoon als het buitengewoon secundair onderwijs zou duaal leren mogelijk worden vanaf de start van het schooljaar 2019-2020. In de memorie van toelichting bij het voorliggende ontwerp van decreet wordt dienaangaande gesteld dat het hier voor het buitengewoon onderwijs om een vanzelfsprekende stap gaat. Er was immers reeds het tijdelijke duale project van de opleiding 'groen- en tuinbeheer' in de kwalificatiefase van OV3 evenals de nog maar in het lopende schooljaar gestarte duale proefopleiding fastfoodmedewerker. Daarenboven is werkplekleren al langer sterk ingebed in OV3.

Het komt dan ook niet als een verrassing dat de Vlaamse Onderwijsraad zijn waardering heeft uitgesproken voor het feit dat het duaal leren tegelijk wordt uitgerold in het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs. Eenzelfde waardering

komt tot uiting in het SERV-advies, waar men heel in het bijzonder zijn tevredenheid uitspreekt over de sterke mate van gelijkenis tussen de nieuwe duale leerweg voor het buitengewoon onderwijs en de duale leerweg van het gewoon onderwijs. Hoewel de onderwijspartners wat meer voorzichtigheid aan de dag leggen en een aantal soms terechte aandachtspunten formuleren, spreken ze toch hun waardering uit voor het structureel inbedden van het duaal leren in het buitengewoon onderwijs. Ze zijn het erover eens dat deze leerweg voor het buitengewoon onderwijs een grote meerwaarde kan hebben.

Naast de vele gelijkenissen qua regelgeving tussen de duale leerwegen voor respectievelijk het gewoon en buitengewoon onderwijs, heeft het voorliggende ontwerp van decreet ook veel oog, respect en waardering voor de specifieke kracht van het buso. Dat er voor het buso niet voorzien wordt in een aanloopfase is hiervan een goede illustratie. In de memorie van toelichting wordt in dit verband gesteld dat men in het buso – via het werken met individuele handelingsplannen – al heel wat ervaring heeft om aan de leerlingen begeleiding op maat te kunnen aanbieden, ook op het vlak van voorbereiding qua arbeidsrijpheid. Hierdoor hoeft men hier geen beroep te doen op het concept van de aanloopfase. Ook de minister heeft dit aangehaald in haar uiteenzetting. De Vlor onderschrijft deze analyse in zijn advies bij het ontwerp van decreet. Meer bepaald stelt men daar dat dit best kan worden geïntegreerd in de toeleiding naar duaal leren en dus past in de handelingsplanning tijdens de opleidingsfase.

Omdat zowel de SERV als de Vlor in hun adviezen aangaven dat er voldoende terugvalmogelijkheden moeten zijn voor leerlingen uit het buso die instappen in het duaal leren, voorziet het ontwerp van decreet dat een school voor buitengewoon onderwijs enkel een duale opleiding kan programmeren als ze al een nauw verwante niet-duale opleiding in haar aanbod heeft. Voor de CD&V-fractie is dit, zowel voor de betrokken leerlingen als voor de aanbieders, de juiste, de meest evenwichtige en zinvolle keuze. Daar waar sommige onderwijspartners hier liever gelijke opleidingen hadden zien staan, zien andere onderwijspartners het verplicht voorzien in een niet-duale variant als een mogelijke belemmering voor scholen om ten volle in te spelen op nieuwe opportuniteiten.

Omdat het voorzien van een nieuwe leerweg, ook voor de leerlingen die in het buitengewoon onderwijs een onderwijstraject ontwikkelen, van groot belang is en nieuwe perspectieven biedt. Omdat het belangrijk is om tot een optimale afstemming te komen tussen de duale leerwegen van het gewoon en het buitengewoon onderwijs. En omdat het structureel inbedden van duaal leren in het buitengewoon onderwijs een versterking van het secundaire onderwijssysteem in zijn algemeenheid inhoudt, zal de CD&V-fractie het voorliggende ontwerp van decreet met overtuiging en enthousiasme goedkeuren. Ze wil hiermee uiting geven aan haar respect en grote waardering voor de specifieke kracht van het buitengewoon onderwijs. Afsluitend drukt de spreker de hoop uit dat de andere fracties dit voorbeeld zullen volgen.

1.2. Tussenkoms van Franc Bogovic

Franc Bogovic vindt dat met het voorliggende ontwerp van decreet opnieuw een belangrijke stap wordt gezet richting duaal leren. Dat is belangrijk omdat we, in vergelijking met andere landen, op dit vlak nog een inhaalbeweging moeten doen. We zijn echter al op de goede weg en Open Vld is dan ook tevreden met het werk dat de Vlaamse Regering hieromtrent levert.

Het ontwerp van decreet toont terecht aan dat onderwijs en werk gelijkwaardige partners zijn. Jongeren moeten de kans krijgen om tegelijk op school en op de werkvloer ervaring op te doen en zich te ontplooiën. De gedeelde ervaringen en attitudes kunnen ervoor zorgen dat de jongeren hun onderwijsloopbaan met vrucht

beëindigen, terwijl ze tegelijk al een stevige stap zetten richting arbeidsmarkt. Hierbij is met name belangrijk dat via dit soort maatregelen net die jongeren bereikt kunnen worden die nood hebben aan andere vormen van onderwijs, die beter aansluiten bij hun vaardigheden.

Tegelijk kan echter niet ontkend worden dat er nog veel vooroordelen bestaan en dat het vaak nog ontbreekt aan vertrouwen tussen scholen en werkgevers. Er kan dan ook niet genoeg benadrukt worden dat jongeren in duaal leren geen goedkope werkkrachten voor de bedrijven zijn, net zomin als ze als slechte leerlingen mogen worden weggezet. Met dit soort van maatregelen kunnen integendeel alle actoren winnen. Allen kunnen er hun voordeel mee doen, mits er maar voldoende openheid van geest, communicatie en flexibiliteit is.

De fractie van de spreker verwacht veel van de verdere uitbouw van dit stelsel binnen het buitengewoon secundair onderwijs. Na de eerdere goedkeuring van het hoger reeds genoemde decreet betreffende duaal leren en de aanloophase en na de proefprojecten die hierrond werden opgezet, is het verheugend om vast te stellen dat het ontwerp van decreet dat dit stelsel moet introduceren in het buso hier vandaag effectief voorligt.

Duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs, sluit ook naadloos aan bij een aantal punten uit het Vlaamse regeerakkoord (*Parl.St.* VI.Parl. 2014, nr. 31/1), met name wat betreft de strijd tegen ongekwalficeerde uitstroom en jeugdwerkloosheid. Het zijn net de opleidingen in OV3 en OV4 die leerlingen uit het buitengewoon onderwijs beter voorbereiden op volwaardige deelname aan de arbeidsmarkt. Een aansluiting die overigens niet altijd even evident is. Het ontwerp van decreet biedt op dit vlak volgens de spreker zeker een aantal mogelijkheden. Zo is het volledig in lijn met de inclusiviteitsidee en wordt tegelijk de inzetbaarheid van de jongeren in OV3 en OV4 vergroot. Daarnaast wordt er, specifiek voor OV3, meer ingezet op het behalen van beroepskwalificaties en wordt er gemikt op het behalen van meer onderwijskwalificaties in OV4. Tegelijkertijd is het geruststellend dat er ook steeds niet-duale trajecten voorhanden zijn, die kunnen fungeren als opvangnet.

Net zoals dat het geval is in het gewoon secundair onderwijs, maakt de jongere in het duaal stelsel buitengewoon onderwijs een positieve keuze. Vaak gaat het hier overigens om kwetsbare jongeren, die nu via het duaal leren een extra duwtje in de rug krijgen. Daarbij mag ook niet uit het oog worden verloren dat het hier vaak gaat over jongeren met een beperking of met specifieke noden. Dit heeft consequenties voor de werkvloer, voor de mentoren en voor de trajectbegeleiders. Op sommige arbeidsplaatsen zullen er onvermijdelijk dermate veel prikkels (lawaai, geur enzovoort) zijn, dat er potentieel onrust kan ontstaan bij sommige deelnemers aan het duale traject. Vandaar de noodzaak aan voldoende overleg en engagement vanwege de bedrijven waar deze jongeren aan de slag zullen gaan. Ook kan niet worden uitgesloten dat er op sommige plaatsen nog koudwatervrees bestaat om dergelijke projecten op te zetten. Waakzaamheid blijft dan ook geboden en onderwijsinrichters en werkgevers moeten elkaar met open vizier tegemoet treden.

Afsluitend drukt Franc Bogovic nog de hoop uit dat duaal leren in de nabije toekomst ook zijn intrede zal doen in het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs.

1.3. Tussenkoms van Caroline Gennez

Bij de aanvang van haar tussenkoms verklaart *Caroline Gennez* dat sp.a principeel groot voorstander is van het systeem van duaal leren, waarbij jongeren de kans krijgen om zowel op school als op de werkvloer te leren, hun competenties te ontwikkelen en concrete werkervaring op te doen. De introductie hiervan in de

opleidingsvormen 3 en 4 van het buitengewoon onderwijs kan eveneens op grote instemming rekenen bij sp.a.

Dit belet niet dat haar fractie toch enige bedenkingen heeft bij het voorliggende ontwerp van decreet. Ook bij de meeste stakeholders – zowel uit de sociaal-economische sector als uit de onderwijssector – bestonden er overigens bedenkingen. Het lid wijst er dienaangaande op dat de meerderheid van de om advies gevraagde organisaties een protocol van niet-akkoord of gedeeltelijk akkoord hebben gegeven. Onder andere het gemeenschapsonderwijs, het katholiek onderwijs, ACOD, COC en VSOA waren niet akkoord. OVSG en POV waren gedeeltelijk akkoord. Enkel de kleine onderwijsverstrekkers betuigden hun akkoord.

Een aantal van hun bezorgdheden liggen ook de sp.a-fractie na aan het hart. Het lid wil die bezorgdheden hier dan ook nog eens herhalen. Enkele ervan lopen overigens parallel met de opmerkingen die ze geformuleerd heeft naar aanleiding van de behandeling van het decreet betreffende het duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Ze stelt vast dat die eerdere bemerkingen in het voorliggende ontwerp van decreet niet of onvoldoende worden ondervangen.

Bij het duaal leren moet men zich er terdege van bewust zijn dat het om een onderwijsleertraject gaat, waarbij de klemtoon steeds op het leren moet liggen. Het is daarbij met name belangrijk dat het om een gelijkwaardig kwalificerend traject als de niet-duale variant gaat.

Ook meent het lid dat een jongere die in het traject stapt, een deeltijdse arbeids-overeenkomst moet kunnen afsluiten, die opgeschort wordt tijdens de schoolvakanties. Die kwestie is vroeger reeds aan de orde gebracht tijdens een plenaire vergadering. De idee hierachter is dat jongeren (uit het gewoon en het buitengewoon onderwijs) die in het duaal leren stappen, in de schoolvakanties ook het recht moeten hebben om wat bij te verdienen. Naar de rechten van de lerenden toe, is ook een wekelijkse prestatieregeling met leervergoeding van groot belang.

Wat de kwaliteit van de opleiding betreft, is sp.a de mening toegedaan dat er wat meer kwaliteitseisen zouden mogen worden gesteld aan de mentoren. Tevens moet er in voldoende financiering voor de trajectbegeleiders worden voorzien.

Daarnaast bestaat er op het terrein ook wat bezorgdheid over de timing van de inwerkingtreding. Ook leeft er de nodige bezorgdheid over de vraag hoe men duaal leren in het buso van opleidingsvorm 3 en 4 volwaardig deel zal laten uitmaken van de opleidingenstructuur van het nieuw te hervormen secundair onderwijs. In een volgende fase kan daar misschien alsnog rekening mee worden gehouden.

Ook een 'caveat' is hier op zijn plaats. De jongeren die les volgen in het buitengewoon secundair onderwijs zijn per definitie jongeren met zeer specifieke noden. Ze hebben doorgaans niet de sterkste profielen en behoren tot een kwetsbare groep, ook op de arbeidsmarkt. Men moet er dan ook over waken, en zo nodig ook extra handvatten aanreiken, opdat de niet arbeidsrijpe jongeren toch zeker niet uit de boot zouden vallen. Dat is in het hele duaal leren, in vergelijking met het vroegere systeem van leren en werken, een risico. De meest kwetsbare profielen dreigen nog meer uit de boot te vallen dan al het geval was onder het vorige systeem. De voortrajecten zijn ofwel onvoldoende beschikbaar, ofwel matchen ze onvoldoende met het profiel van de leerlingen. Ook ten aanzien van het voorliggende ontwerp van decreet moet er dus gevreesd worden dat er een risico op uitval bestaat bij een sowieso al bijzonder kwetsbare groep.

Om al die redenen zal de sp.a-fractie zich onthouden bij de stemming over het ontwerp van decreet.

1.4. Tussenkoms van Koen Daniëls

Koen Daniëls betreurt dat de sp.a-fractie zich bij de stemming zal onthouden. Hij hoopt dat zijn betoog hen alsnog op andere gedachten zal brengen.

Met de introductie van het duaal leren in het buitengewoon onderwijs, wordt – niets te vroeg – voor Vlaanderen een belangrijke stap gezet. Eindelijk wordt uitdrukkelijk en ten volle erkend dat er ook op de werkvloer kwaliteitsvol geleerd kan worden. Dat is een belangrijk signaal. Uit zijn ervaring in het onderwijs weet het lid dat er wel degelijk een groep leerlingen bestaat die wel wil leren, maar dan liefst niet in een schoolse of klascontext. Meestal bestaat hun vriendengroep uit volwassen mensen en willen ze zo snel als mogelijk volwaardig ‘meedraaien’. Het is ook die groep die vaak moeite heeft om na een vakantiejob opnieuw naar school te komen. Duaal leren biedt hen nu de mogelijkheid om een vak te leren en tegelijk een onderwijskwalificatie te behalen. Die twee elementen samen zijn cruciaal. Het duaal leren verdient het dan ook ten volle om als een positief gegeven in de kijker te worden gezet.

Om deze samenwerking tussen onderwijs en werk te doen slagen, zal het er op aankomen dat men tot een goed evenwicht komt. Dat is een cruciaal gegeven. In dat verband denkt het lid dat, zeker voor wat OV3 betreft, de beide partners voor grote uitdagingen zullen komen te staan, met name qua verwachtingen en begeleiding van de betrokken leerlingen. Ook in OV4 zullen er overigens de nodige uitdagingen zijn. Maar dat is nu eenmaal eigen aan het buitengewoon onderwijs.

Een gelukkige omstandigheid daarbij is wel dat de sectoren waarin die leerlingen zullen werken, het onderhand eigenlijk al gewoon zijn om met dat specifieke profiel van medewerkers om te gaan. Uit de tewerkstellingssituatie die op vandaag in die sectoren bestaat, blijkt zonneklaar dat ze wel degelijk al ervaring hebben met dergelijke werknemers. Enige verschil is dat het daarbij nu om mensen gaat die de schoolbanken al achter zich gelaten hebben, terwijl dat bij de nieuwe instroom nog niet het geval zal zijn. Dat die nieuwe groep een licht jongere leeftijd heeft, zal op zich allicht het verschil niet maken. Het enige wezenlijke verschil bestaat erin dat diegenen die nog leerplichtig zijn, ook nog mee ondersteuning zullen krijgen van de school. Het lid bestempelt dit dan ook als een absolute win-winsituatie.

Een aantal organisaties uit het onderwijsveld stellen – terecht – vragen aan en rond de mentoren. Ook hier dient in de realiteit een en ander echter wat genuanceerd te worden. Het gaat hier immers om dezelfde mensen die in de bedrijven nu al de net-afgestudeerden begeleiden. Ook hier mag men er dus geredelijk van uitgaan dat ze wel degelijk over de nodige expertise beschikken. Dit alles belet evenwel niet dat een oproep aan de sectoren om dit gegeven goed te bewaken, wel degelijk op zijn plaats is. Het lid is daar echter behoorlijk gerust op.

Nog maar zeer recent heeft hij overigens informatie gekregen vanuit een aantal sectoren die daar duidelijk goed mee bezig zijn. De reden daarvoor ligt overigens voor de hand. Nogal wat sectoren hebben immers nood aan personeel, en dan liefst degelijk personeel. Sectoren die deze profielen van leerlingen weren, zullen met grote waarschijnlijkheid in de nabije toekomst te kampen krijgen met personeelsgebrek, waardoor hun functioneren in het gedrang zal komen. De sectoren zijn het met andere woorden aan zichzelf verplicht om deze duaal lerenden op een kwaliteitsvolle manier te begeleiden. In het verlengde hiervan zou het lid het dan ook fel overdreven vinden om aan de mentoren bijkomende opleidingseisen te gaan stellen om leerlingen uit het duaal leren te mogen begeleiden. Zoiets zou alleszins niet bevorderlijk zijn voor de opstart van duale opleidingstrajecten. Het zou zelfs contraproductief zijn en zou er allicht toe leiden dat er minder duale opleidingstrajecten worden opgezet.

Een ander positief element in het ontwerp van decreet is dat het buitengewoon onderwijs hier erkend wordt in zijn specificiteit. Een aantal krachten in het onderwijs pretendeert dat er geen verschil zou mogen zijn tussen gewoon en buitengewoon onderwijs. Het voorliggende ontwerp van decreet dat specifiek over het buitengewoon onderwijs gaat, bewijst uitdrukkelijk dat dat verschil wel degelijk bestaat. In de matrix wordt het buitengewoon onderwijs overigens ook apart aangeduid, hetgeen het lid insgelijks een goede zaak vindt. Het is goed om de specificiteit en daarmee ook de kracht van het buitengewoon onderwijs uitdrukkelijk te benoemen.

De spreker komt dan tot een meer inhoudelijke vraag over de tekst van artikel 14 van het ontwerp van decreet. Hij heeft het meer bepaald over de, zowel voor OV3 als OV 4 geldende bepaling dat "een duaal structuuronderdeel (...) kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmering van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie". Het komt hem voor dat dit een goede zaak is. Er moet immers een terugvaloptie zijn voor leerlingen die in een duaal traject gestapt zijn, maar daar om de een of andere reden niet kunnen aarden. Zo kan bijvoorbeeld de arbeidsmarktrijpheid van de leerling finaal niet voldoende groot blijken te zijn. De betrokkene moet dan ergens anders terecht kunnen. Hem en zijn werkgever verplichten om toch met elkaar door te gaan, ware alleszins geen realistische optie.

Nog los van deze conceptuele kwestie, heeft het lid ook een praktische vraag voor de minister. Er wordt in het betreffende artikel immers heel specifiek gewag gemaakt van een aanbod in het jaar dat voorafgaat aan het begin van het duale traject. Vraag is dan of de niet-duale optie blijvend moet worden aangeboden, opdat men de duale optie zou kunnen blijven inrichten. Is het ene permanent een voorwaarde voor het andere (schuift het 'jaar voordien' als in een soort perpetuum mobile telkens mee op), of mag men stoppen met dat nauwverwante aanbod eenmaal de duale optie op de sporen staat? Dat laatste lijkt hem, in het licht van de nood aan een terugvaloptie, geen evidentie. Maar mocht dat wel het geval zijn, dan had hij van de kant van de onderwijsverstrekkers graag vernomen hoe men dat wil oplossen.

Het spreekt voor zich dat – zoals met nagenoeg alles in onderwijs het geval is – dit nieuwe systeem te gepasten tijde ook geëvalueerd zal moeten worden. Scholen klagen er zelfs over dat ze van de ene evaluatie in de andere terechtkomen. Telkenjare is er overigens ook een genummerd onderwijsdecreet via hetwelk de nodige bijstellingen kunnen gebeuren.

Het lid roept de busoscholen die duale trajecten willen inrichten ook op om, ingeval ze zouden vaststellen dat er bedrijven of mentoren zijn die niet goed presteren, niet te aarzelen om de samenwerking op te zeggen. Dat geldt nu overigens al voor het systeem van de stages. Ook mag niets hen ervan weerhouden om hierover desgevallend de sector te contacteren. De sectoren zijn hierin immers zeer belangrijke actoren, temeer daar ze over alle netten heen werken.

Een netoverstijgende aanpak is in dezen sowieso de meest aangewezen weg, zoals ook al is gebleken uit de ervaringen met duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Van de arbeidsmarktactoren mag immers niet verwacht worden dat ze veel begrip zouden kunnen opbrengen voor verschillen in aanpak al naargelang de netten of de koepels. Het lid meent trouwens te mogen vaststellen dat men daar op het terrein minder van wakker ligt, dan het geval is op de onderwijshoofdkwartieren in Brussel.

Afsluitend stelt Koen Daniëls dat de N-VA-fractie het voorliggende ontwerp van decreet met veel genoegen zal goedkeuren. Voor OV4 liggen hier immers heel wat kansen, en mits de nodige aandacht voor het specifieke dat in dezen aanwezig is,

kan duaal leren ook voor OV3 veelbetekenend zijn. Een degelijke combinatie van werk, vorming en opleiding moet deze jongeren betere kansen geven om op de arbeidsmarkt te komen en op die manier bij te dragen tot de maatschappij.

1.5. Tussenkoms van Sonja Claes

Ook *Sonja Claes* onderstreept het belang van het duaal leren. Dat deze piste nu ook in het buitengewoon secundair onderwijs een optie wordt, kan alleen maar toegejuicht worden. Ze stelt vast dat er vanuit werkgeverskant gezien, in diverse sectoren onmiskenbaar veel goede wil bestaat om te participeren in dit systeem.

Het lid uit echter wel haar bezorgdheid over de zwakste categorie van leerlingen. Waar kunnen deze terecht? Allicht zal dat niet in alle sectoren zijn. En op welke manier zal de sociale economie in dit systeem betrokken worden? Op heden komen er de facto namelijk nogal wat van deze leerlingen na het verlaten van de schoolbanken in bedrijven uit de sociale economie terecht. Op welke manier zal Syntra Vlaanderen de werkgevers uit de sociale economie betrekken in dit systeem van duaal leren?

2. Antwoorden van de ministers

2.1. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* dankt de commissieleden voor de vele constructieve tussenkomsten en verklaart op de hoogte te zijn van de door sommigen geuite zorgen rond dit nieuwe aanbod duaal leren. Met dit specifieke ontwerp van decreet wordt echter duidelijk het signaal gegeven dat jongeren die in het buitengewoon onderwijs schoollopen, ook best wel goede leerlingen kunnen zijn in het stelsel van duaal leren. Ze refereert daarbij aan een zeer positieve ontmoeting die ze nog maar recent had met een jongere (en zijn ouders) uit het buso die al deelnam aan een dergelijk duaal traject groenbeheer. Bij dat werkbezoek bleek overigens dat dergelijke duale trajecten, mits het in aanmerking nemen van enkele randvoorwaarden, en mits goede begeleiding, ook het zelfbeeld van die jongeren danig konden versterken. Door mee te draaien op de werkvloer kan hun leerrendement immers drastisch verbeteren en verhogen.

In algemene zin meent de minister dat het huidige financieringskader van het buitengewoon secundair onderwijs zou moeten volstaan om de scholen in staat te stellen in voldoende begeleiding en ondersteuning te blijven voorzien. Wat het onderwijsluik betreft, is het de school zelf die daar concreet invulling aan moet geven. De werkgever van zijn kant moet dan weer bekijken hoe het luik 'werken' het best wordt ingevuld voor de betrokken jongeren. Rekening houdend met de structuur van ons buitengewoon onderwijs, mag ervan uitgegaan worden dat de scholen voldoende ruimte hebben om de noodzakelijke begeleiding waar te maken.

Daarnaast is er wel degelijk ook voldoende oog voor de noodzakelijke afstemming tussen de school en de werkplek. In vergelijking met het hoger reeds genoemde decreet op het duaal leren in het gewoon secundair onderwijs, worden de mentor en de trajectbegeleider hier immers van meet af aan veel sterker betrokken. Bovendien heeft de minister aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gevraagd om tot degelijke kwaliteitsafspraken te komen. Ze heeft daartoe een brief gericht aan de voorzitter van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren, teneinde na te gaan in welke mate elke partner betrokken bij het partnerschap bij zal dragen tot de versterking van het mentortraject voor mentoren betrokken bij busoleerlingen (brief in bijlage). Ook werd een advies gevraagd over de versterking van de mentor in het werken met busoleerlingen. Daar is ondertussen nog geen officieel antwoord op gekomen, maar de minister is geïnformeerd dat dit opgevolgd wordt.

Het moge dus duidelijk zijn dat de minister de geformuleerde bekommernissen ernstig neemt en daarom ook continu de vinger aan de pols houdt. Maar anderzijds geldt ook hier – net als bij het duaal leren in het gewoon secundair onderwijs – de algemene regel dat er in eerste instantie vertrouwen moet worden gegeven aan het veld. Dat laatste mag immers niet als een soort eenheidsworst benaderd worden. Een opleiding in de bouw is namelijk helemaal anders dan een opleiding in, pakweg, de groensector. Mee daarom is het ook geen eenvoudige zaak om tot een eenduidige omschrijving van het mentorschap te komen. Al naargelang de sector kan ook daar immers behoorlijk wat verschil op zitten.

Om het duaal leren voor deze specifieke doelgroep haalbaarder te maken, is er ook voorzien in extra flexibiliteit. Een voorbeeld hiervan zijn de afwijkingen die kunnen voorzien worden op de termijn van twintig opleidingsdagen, of de flexibiliteit voor de scholen op het vlak van duaal leren. Er is hier dus merkkelijk meer flexibiliteit voorzien dan bij het duaal leren in het gewoon secundair onderwijs. Hiermee moet het individuele traject – dat van vitaal belang is binnen het buitengewoon onderwijs – alle kansen krijgen.

Voor wat de introductie van duaal leren in het hoger en volwassenenonderwijs betreft, wijst de minister erop dat er momenteel een ESF-oproep voor proefprojecten in hoger onderwijs en volwassenenonderwijs loopt. Daar zal dan zeker ook op ingespeeld worden. Ook is er ondertussen een advies vanwege de Vlor en de SERV over een eventuele duale aanpak in het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs. Nog in dat verband wijst minister Crevits er verder nog op dat in het vernieuwde hoger beroepsonderwijs – dat volgend jaar van start gaat – sowieso al voorzien is dat een derde van elke opleiding verplicht uit duaal leren bestaat.

Voor wat het statuut van de jongeren betreft, geeft de minister mee dat er op een aantal punten momenteel nog onderhandelingen lopen. Zo onder andere voor wat de schoolvakantieregeling betreft. De koepels en de sociale partners staan dien-aangaande heel dicht bij een akkoord. In principe zouden ze de resultaten van hun overleg na de herfstvakantie ter beslissing moeten voorleggen aan de Vlaamse Regering. Deze werkwijze heeft heel specifiek de bedoeling dat onderwijs en werk elkaar zouden vinden, ook in het belang van de betrokken jongeren. Zo'n aanpak is alleszins te verkiezen boven een dirigistische ingreep van bovenuit, die allicht tot heel wat irritaties op het veld zou leiden. De minister heeft er alle vertrouwen in dat de onderhandelingspartners dra tot een degelijk akkoord zullen komen.

Met betrekking tot de groep van de niet-arbeidsrijpe jongeren wijst minister Crevits op het bestaan van de zogenaamde individuele handelingsplannen binnen het buitengewoon secundair onderwijs. Deze bieden ruimte om de betrokken jongeren voor te bereiden op duaal leren.

De minister beseft terdege dat elke vernieuwing in Onderwijs de nodige bezorgdheden op het veld met zich brengt. Een veld dat – zo heeft de ervaring haar geleerd – ook zeer bedreven is in het veruitwendigen van zijn bekommernissen. De minister kan daar begrip voor opbrengen, maar anderzijds moet men te gepasten tijde toch ook knopen durven doorhakken. Nu er met het gunstige economische klimaat een grote vraag naar arbeidskrachten is, is de interesse van het werkveld voor duaal leren per definitie ook hoog. Het moment is volgens haar dan ook gekomen om de trein van het duaal leren op de sporen te zetten. Hier ligt een opportuniteit die men niet mag missen. De vele gesprekken die men heeft gevoerd en nog voert met de bedrijven, evenals de ervaringen uit het buitenland sterken de minister in haar vertrouwen dat de tijd gekomen is om volop in te zetten op duaal leren. Vanzelfsprekend zal hier ook steeds de vinger aan de pols moeten worden gehouden en zal op permanente basis geëvalueerd moeten worden, kwestie van desgevallend tijdig te kunnen bijsturen. Overigens zal allicht ook deze commissie de verdere uitrol en de werking van het systeem van duaal leren goed in de gaten

houden. De minister hoopt alleszins dat het voorliggende ontwerp van decreet over meerderheid en oppositie heen op de nodige steun en consensus zal kunnen rekenen.

2.2. Antwoorden van minister Philippe Muyters

Minister *Philippe Muyters* sluit zich aan bij de antwoorden van minister *Crevits*, maar wil nog enkele specifieke elementen onder de aandacht brengen. Hij benadrukt met name dat de bedrijven zich zeer wel bewust zijn van de nood aan goede mentoren. De duale werkplaats is zeer zeker geen 'free lunch'. De bedrijven moeten in dezen integendeel ten volle hun verantwoordelijkheid nemen. De leerling die in het systeem van duaal leren stapt, mag dus in geen geval als een goedkope werkkraft beschouwd worden. Hic et nunc heeft de minister er alle vertrouwen in dat de overgrote meerderheid van de bedrijven daar goed mee zullen omgaan.

Hij benadrukt verder dat heel wat mentoren sowieso al beslagen ten ijs komen, door de ervaring die ze in het verleden al hebben kunnen opdoen als stagebegeleiders dan wel als eerste aanspreekpunt voor nieuwe werkkrachten, die ook heel vaak rechtstreeks van de schoolbanken komen. Qua begeleiding zit er dus al heel wat ervaring bij de bedrijven. Voor de busoleerlingen die nu ook in het duaal leren zullen kunnen stappen, komt daar nog het belang bij van het maken van goede afspraken tussen school en bedrijf. Het bedrijf moet van de school ook degelijke informatie krijgen over de leerlingen in kwestie, om hen optimaal te kunnen opvangen. Hier ligt een belangrijke taak weggelegd voor de trajectbegeleider.

De minister heeft ook kunnen vaststellen dat de sectoren hier bijzonder verantwoord mee omgaan. Zulks kan met name worden afgeleid uit het grote aantal sectoren waarin men op vandaag bezig is met extra opleidingen voor de mentoren. Dit toont aan dat het bedrijfsleven zich er ten volle van bewust is dat hier een unieke kans ligt om een geheel nieuw systeem op de sporen te zetten.

Afsluitend geeft de minister nog mee dat hij, hoewel OV3 in beginsel gericht is op het normale economische circuit, zeer wel de hier geuite bekommernis voor de zwakkere leerlingen in het systeem kan begrijpen. Dienaangaande is hij de mening toegedaan dat die bekommernis, in functie van de diverse opleidingen die via duaal leren gevolgd zullen kunnen worden, wel degelijk opgevangen zal kunnen worden. Aan Syntra Vlaanderen kan desgevallend nog eens expliciet meegegeven worden dat men best ook bij de sociale-economiebedrijven zou peilen naar plaatsen voor duaal leren.

3. Replieken

Koen Daniëls heeft vooralsnog geen antwoord gekregen op zijn vraag over het al dan niet permanente karakter van de vereiste om een nauw verwante niet-duale opleiding aan te bieden (cf. artikel 14 van het ontwerp van decreet).

Minister *Hilde Crevits* antwoordt daarop dat de verplichting om een nauw verwante niet-duale opleiding te hebben, enkel geldt als men de eerste keer een duale opleiding aanbiedt. De bedoeling hiervan is om een terugvaloptie te hebben, op een moment dat nog niet kan ingeschat worden hoe dit nieuwe gegeven zich zal ontplooiën. Ook garandeert dit dat de school al over expertise beschikt in de betrokken richting. De scholen in kwestie zijn echter geenszins verplicht om die niet-duale terugvaloptie ook in de daaropvolgende jaren te blijven aanbieden. De school beslist daar zelf helemaal vrij over. Omgekeerd is er ook geen enkele verplichting om het niet-duale traject op termijn af te schaffen.

Inzake de kwetsbaarheid van een deel van de betrokken groep, geeft de minister nog mee dat in een eerste versie van het decreet op het duaal leren, het buiten-

gewoon onderwijs niet was opgenomen. Dit leidde tot reacties bij de scholen voor buitengewoon onderwijs, die met name verbolgen waren dat hun leerlingen de kans niet zouden krijgen om in te stappen in het duaal leren. Uit de feitelijke situatie op de arbeidsmarkt blijkt immers dat jongeren die bepaalde scholingsformules gevolgd hebben, veel makkelijker werk vinden. Het ware dus een gemiste kans om net de jongeren uit het buso deze vorm van inschakeling in het arbeidscircuit te ontzeggen. De scholen in kwestie gaan overigens al met de uiterste zorg te werk bij het adviseren van de jongeren om al dan niet in een duaal traject te stappen. Eenzelfde zorg leeft ook bij de bedrijven die die jongeren op hun werkvloer willen ontvangen. De mentoren en de trajectbegeleiders getuigen insgelijks nu al van een zeer grote betrokkenheid. Volgens minister Crevits liggen hier dan ook heel wat opportuniteiten voor jongeren uit het buitengewoon onderwijs.

Koen Daniëls stelt vast dat de in artikel 14 van het ontwerp van decreet vermelde nauw verwante niet-duale opleiding niet blijvend moet worden aangeboden door de scholen voor buitengewoon onderwijs. Hij vindt dit toch wat bezwaarlijk, aangezien de leerlingenpopulatie nu eenmaal telkenjare hernieuwd wordt en die nieuwe leerlingen toch eigenlijk ook een terugvalpositie zouden moeten hebben. De spreker is zich daarbij terdege bewust van de realiteit van het onderwijsveld. Dit zowel wat het aantal leerlingen, als wat het aantal beschikbare leerkrachten betreft. Mee daarom zal hij hier geen punt van maken. Dat wel doen zou ook een zware hypothek leggen op de opstart en verdere ontwikkeling van de duale aanpak. Men mag er immers geredelijk van uitgaan dat nogal wat scholen de stap naar de duale aanpak in dat geval gewoon niet zouden (durven) zetten. Dit belet niet dat het aantal leerlingen dat niet gedijt in een duale omgeving goed gemonitord zal moeten worden. Ook dient te worden nagegaan of er desgevallend andere opleidingen bestaan waar deze naartoe georiënteerd kunnen worden. Van een leerling OV3 die niet goed meekan in een duaal traject, mag verondersteld worden dat hij niet naar de voor hem meest optimale richting georiënteerd is. Ook een nauw verwante opleiding zou dan allicht geen soelaas brengen. De scholen voor buitengewoon onderwijs zijn zijns inziens het best geplaatst om dit alles op te volgen.

De basispremissie van het duaal leren, het onderscheid tussen arbeidsmarktrijp en bijna-arbeidsmarktrijp, mag alleszins niet onderuitgehaald worden. Zo niet dreigt duaal leren een negatieve bijklank te krijgen bij de sectoren en de werkgevers. Zowel in het belang van de leerlingen, de scholen, de mentoren als de arbeidsmarkt moet dit basisonderscheid goed in het oog worden gehouden. Het kan alleszins niet zijn dat leerlingen bij manifeste problemen toch manu militari in het duale stelsel gehouden zouden worden. Dat zou immers ook demotiverend zijn voor de werkgevers, die op die manier hun vertrouwen in het systeem zouden kunnen verliezen. Op die manier zou het aanbod aan duale tewerkstellingsplaatsen op termijn allicht gestaag afnemen. Afsluitend concludeert het lid dat voor de leerlingen die finaal hun draai niet vinden in het duaal leren, een oplossing gezocht zal moeten worden. Gezien er in OV3 op heden sowieso al sprake is van maatwerk, heeft hij er alle vertrouwen in dat dit goed zal komen. Een degelijke opvolging van deze problematiek zal hierover uitsluitel moeten brengen.

Minister *Hilde Crevits* wijst erop dat vertrouwen geven aan de scholen één van de basispremises van het Vlaams regeerakkoord is. Dat is ook wat er gebeurt met het voorliggende ontwerp van decreet. Een zorgvuldige monitoring zal toelaten om na te gaan of men op een goede manier gebruikmaakt van dat vertrouwen. Aangezien daarnaast ook de financiering volkomen identiek is, zijn er geen externe incentives waarom men al dan niet een bepaalde richting zou uitgaan. Het valt nu te bezien hoe de scholen dit zullen aanpakken, waarbij men natuurlijk ook in gedachten moet houden dat de ene school op heden al betere contacten heeft met het bedrijfsleven dan de andere. Er zijn dus nogal wat factoren die ervoor kunnen zorgen dat een school voor buitengewoon onderwijs een keuze maakt in de ene of

de andere zin. Kern is en blijft voor de minister echter dat ze nu het vertrouwen moeten krijgen. Ze zijn daar ook klaar voor.

III. Stemmingen

1. Technische correctie

Vooraleer over te gaan tot de stemming wijst *Kathleen Helsen*, commissievoorzitter, de leden erop dat zich een technische correctie opdringt voor wat de in het ontwerp van decreet vermelde datum van laatste wijziging van de Codex Secundair Onderwijs betreft. Rekening houdend met de doorlooptijd van het voorliggende decretale initiatief dient deze op 29 plaatsen in de ontwerptekst te worden bijgesteld naar 6 juli 2018 (i.c. de datum van bekrachtiging en afkondiging van het programma-decreet bij de begrotingsaanpassing 2018). Een in die zin door de diensten van het Vlaams Parlement aangepaste tekst van het ontwerp van decreet werd voorafgaandelijk aan de commissiebijeenkomst per mail aan de leden van de beide commissies bezorgd. Dienaangaande bevraagd, stemt de commissie bij consensus in met deze technische correctie.

2. Artikelsgewijze stemming

Artikelen 1 tot en met 35

Ter stemming gelegd worden deze artikelen zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimiteit van 20 stemmen.

Artikel 36

Op het inwerkingtredingsartikel werd een amendement ingediend (amendement nr. 1, *Parl.St.* VI.Parl. 2018-19, nr. 1696/2). Als indiener van het amendement licht *Kathleen Helsen* toe dat het amendement er louter toe strekt een wetgevingstechnische correctie aan te brengen in enkele elementen van het inwerkingtredingsartikel. Via de nieuwe formulering wordt preciezer aangegeven welke onderdelen van de bij de decreetsartikelen 21 en 23 in de Codex Secundair Onderwijs ingevoegde artikelen 357/65 en 357/66 op 1 maart 2019 in werking treden. Om de amendering tekstueel overzichtelijk te houden werd ervoor geopteerd om het hele artikel 36 te vervangen door een nieuwe tekst.

Ter stemming gelegd, wordt amendement nr. 1 en daarmee ook het nieuwe artikel 36 aangenomen bij eenparigheid van 20 stemmen.

3. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet betreffende het duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 ten slotte aangenomen met 18 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Koen DANIELS
Miranda VAN EETVELDE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ACOD	Algemene Centrale der Openbare Diensten
buso	buitengewoon secundair onderwijs
COC	Christelijke Onderwijscentrale
ESF	Europees Sociaal Fonds
OV	opleidingsvorm (in het buitengewoon secundair onderwijs)
OVSG	Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten
POV	Provinciaal Onderwijs Vlaanderen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
VSOA	Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 2. In artikel 2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, het laatst gewijzigd bij decreet van 6 juli 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 3/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§3/2. De bepalingen van deel V/3 van deze codex zijn van toepassing op door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde scholen voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3 en 4 met duale structuuronderdelen.”.

Art. 3. In artikel 308/1, §1, eerste lid, en §2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het woord “tuinbouwarbeider” vervangen door de woorden “tuinbouwarbeider of de opleiding medewerker groen- en tuinbeheer dual”.

Art. 4. Aan artikel 336 van dezelfde codex, vervangen bij het decreet van 21 maart 2014 en gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2016, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. In afwijking van paragraaf 1, 4°, en paragraaf 2 en 3 wordt in dual leren op het niveau van de integratiefase van opleidingsvorm 3 de werkervaring in een regulier bedrijf georganiseerd onder de vorm van een arbeidsdeelname in een regulier bedrijf als vermeld in artikel 357/2.”.

Art. 5. In artikel 357/44 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 30 maart 2018, worden de woorden “in een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen,” geschrapt.

Art. 6. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt een deel V/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Deel V/3. Specifieke bepalingen over duale structuuronderdelen in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4”.

Art. 7. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 1. Inleidende bepalingen”.

Art. 8. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 1, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 357/56 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/56. In voorkomend geval zijn alle decretale en reglementaire bepalingen die in strijd zijn met de bepalingen van dit deel, niet van toepassing op het dual leren dat de scholen voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidings-

vorm 3 en 4 die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd worden door de Vlaamse Gemeenschap, organiseren.”.

Art. 9. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in dezelfde titel 1 een artikel 357/57 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/57. Alle definities, vermeld in artikel 357/2, zijn ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met uitzondering van de definities, vermeld in punt 1°, 3° en 5°.

In dit deel wordt verstaan onder:

- 1° aanbieder duaal leren: een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3 of 4;
- 2° duaal leren: een opleidingstraject, waarbij het aanleren van competenties evenwichtig verdeeld is over een werkplek en een aanbieder duaal leren. Het doel van duaal leren is het behalen van een onderwijskwalificatie of – als dat niet lukt – een beroepskwalificatie bij opleidingsvorm 4, en het behalen van een beroepskwalificatie, of onderwijskwalificatie onder de voorwaarden, vermeld in artikel 335/1, vierde lid, bij opleidingsvorm 3;
- 3° klassenraad: de klassenraad in een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en, naargelang van de opdracht waarmee hij wordt belast, de toelatingsklassenraad, de begeleidende klassenraad of de delibererende klassenraad in een school voor voltijds gewoon secundair onderwijs of een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 4, de klassenraad in een school voor buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 1, 2 of 3, en de klassenraad in een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”.

Art. 10. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 2. Opzet”.

Art. 11. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 2, ingevoegd bij artikel 10, een artikel 357/58 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/58. Een duaal structuuronderdeel combineert voor elke jongere een schoolcomponent en een werkplekcomponent. De combinatie van schoolcomponent met werkplekcomponent omvat minimaal 28 opleidingsuren per week in opleidingsvorm 4 en minimaal 32 opleidingsuren per week in opleidingsvorm 3. De werkplekcomponent omvat gemiddeld op schooljaarbasis minstens 14 opleidingsuren per week. De Vlaamse Regering kan beslissen om voor bepaalde structuuronderdelen af te wijken van het gemiddelde minimale aantal wekelijkse uren op de werkplek.”.

Art. 12. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in dezelfde titel 2 een artikel 357/59 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/59. Duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 worden als voltijds buitengewoon secundair onderwijs beschouwd.”.

Art. 13. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 3. Structuur en organisatie”.

Art. 14. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 3, ingevoegd bij artikel 13, een artikel 357/60 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/60. De Vlaamse Regering legt de lijst van duale structuuronderdelen voor opleidingsvorm 4 vast en deelt die in in studiegebieden en onderwijsvormen van de tweede en de derde graad.

Duale structuuronderdelen van opleidingsvorm 4 zijn voorbehouden voor scholen buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 4. Een duaal structuuronderdeel, met uitzondering van de Se-n-Se in opleidingsvorm 4, kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.

De Vlaamse Regering legt de lijst van duale structuuronderdelen voor opleidingsvorm 3 vast en deelt die in in de kwalificatiefase en integratiefase.

Duale structuuronderdelen van opleidingsvorm 3 zijn voorbehouden voor scholen buitengewoon secundair onderwijs met opleidingsvorm 3. Een duaal structuuronderdeel kan slechts georganiseerd worden als tijdens het schooljaar voorafgaand aan de programmatie van de duale opleiding een nauwverwante niet-duale opleiding wordt aangeboden in de school in kwestie.”.

Art. 15. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in dezelfde titel 3 een artikel 357/61 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/61. Een aanbieder duaal leren kan een duaal structuuronderdeel opstarten tot en met de eerste lesdag van oktober.”.

Art. 16. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in dezelfde titel 3 een artikel 357/62 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/62. Voor elk duaal structuuronderdeel wordt één standaardtraject ontwikkeld dat gebaseerd is op een of meerdere beroepskwalificaties, onder coördinatie van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap en in overleg met de betrokken sector, het Gemeenschapsonderwijs, de representatieve verenigingen van schoolbesturen van het gesubsidieerde onderwijs, een afvaardiging van de centra voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Standaardtrajecten worden op voordracht van de Vlaamse minister van Onderwijs en de Vlaamse minister van Werk ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Een standaardtraject vermeldt in elk geval:

- 1° de reguliere opleidingsduur uitgedrukt in jaren of semesters;
- 2° de specifieke toelatingsvoorwaarden;
- 3° voor opleidingsvorm 4: de graad en het studiegebied waartoe het structuuronderdeel behoort;
- 4° voor opleidingsvorm 3: de fase waartoe het structuuronderdeel behoort;
- 5° een clustering van beroepsgerichte competenties, die gebaseerd zijn op een of meer beroepskwalificaties;
- 6° in voorkomend geval de algemeen vormende competenties, die gebaseerd zijn op de toepasbare eindtermen voor het overeenstemmende niet-duaal leren voor opleidingsvorm 4 en op de toepasbare ontwikkelingsdoelen voor het overeenstemmend niet-duaal leren voor opleidingsvorm 3, of op de toepasbare eindtermen voor het overeenstemmende niet-duaal leren, als in opleidingsvorm 3 voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 335/1, vierde lid;

- 7° de omvang van de werkplekcomponent;
- 8° welke cluster van competenties of welke combinatie van clusters van competenties die een leerling met vrucht beëindigt, recht geeft op een studiebekrachtiging;
- 9° de verwante niet-duale opleiding(en).

Een duaal structuuronderdeel kan modulair worden georganiseerd.”

Art. 17. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 4. Programmatie en rationalisatie”.

Art. 18. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 4, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 357/63 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/63. De programmatie van een duaal structuuronderdeel wordt door het bestuur van de aanbieder duaal leren bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aangevraagd uiterlijk op 30 november van het voorafgaand schooljaar. Die termijn geldt als vervalttermijn; aanvragen die later worden ingediend zijn onontvankelijk. De motivering van de aanvraag houdt in elk geval rekening met de criteria, vermeld in het derde lid, 1° tot en met 8°. Bij de aanvraag zitten, in voorkomend geval, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegde lokaal comité en, als de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit blijkt dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing over de programmatie na advies van:

- 1° de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° de Vlaamse Onderwijsraad;
- 3° de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met al de volgende criteria:

- 1° de eventuele beperkingen of voorwaarden die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld;
- 2° de kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt;
- 3° de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 4° de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de aanbieder duaal leren, of de scholengemeenschap;
- 5° de getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel;
- 6° de aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld;
- 7° de afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters, binnen en buiten de scholengemeenschap in kwestie, zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod;
- 8° de afstemming binnen het overlegforum, vermeld in artikel 357/32.

De Vlaamse Regering neemt een beslissing uiterlijk op 31 maart van het voorafgaande schooljaar. Bij overschrijding van die termijn is de programmatie van rechtswege goedgekeurd.

In opleidingsvorm 3 is artikel 289, §3, niet van toepassing bij de programmatie van een duale opleiding.

Een aanbieder van een duaal structuuronderdeel dat in het schooljaar 2018-2019 experimenteel wordt ingericht, is vrijgesteld van programmatie zolang dit structuuronderdeel geen twee aansluitende schooljaren niet wordt ingericht.”.

Art. 19. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 4, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 357/64 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/64. Bij de toepassing van artikel 281 worden duale structuuronderdelen niet in aanmerking genomen.”.

Art. 20. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 5. Leerlingen”.

Art. 21. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 5, ingevoegd bij artikel 20, een artikel 357/65 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/65. Artikel 357/9 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/10 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/11 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dit verschil dat ook de toelatingsvoorwaarden, vermeld in artikel 293, §2, en artikel 294, van toepassing zijn.

Artikel 357/12 tot en met 357/14 zijn ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/15 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dien verstande dat de woorden “algemene vorming” voor opleidingsvorm 3 als de woorden “de algemene en sociale vorming” worden gelezen.

Artikel 357/16 en 357/17 zijn ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/18 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dit verschil dat voor opleidingsvorm 3 moet worden aangevuld dat het behalen van de eindstudie-bekräftiging op het einde van de kwalificatiefase of de integratiefase niet tot gevolg mag hebben dat een leerling vóór het jaar waarin hij de leeftijd van achttien jaar bereikt, zijn opleiding of deelname aan het leerplichtonderwijs beëindigt.

Artikel 357/19 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, als de aanpassingen de werkplekcomponent betreffen.”.

Art. 22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 6 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 6. Arbeidsdeelname”.

Art. 23. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 6, ingevoegd bij artikel 22, een artikel 357/66 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/66. Artikel 357/20 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/21 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dit verschil dat de leerling door de trajectbegeleider ondersteund moet worden bij onder andere het intakegesprek, de voorbereiding of de opvolging ervan en dat de mentor aanwezig is bij het intakegesprek.

Artikel 357/22 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dit verschil dat wat de duur betreft, de opleiding in opleidingsvorm 3 minstens 32 opleidingsuren omvat.

Artikel 357/23 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.

Artikel 357/24 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, met dit verschil dat het opleidingsplan wordt opgenomen in het handelingsplan.”.

Art. 24. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 7 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 7. Financiering of subsidiëring van de aanbieders”.

Art. 25. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 7, ingevoegd bij artikel 24, een artikel 357/67 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/67. De duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 volgen voor de berekening van de financiering of subsidiëring van de personeelsleden de bepalingen die gelden voor de niet-duale structuuronderdelen in die opleidingsvormen. Daarbij wordt voor de berekening van het onderwijskundig personeel in opleidingsvorm 3 rekening gehouden met het minimale en het maximale aantal lesuren per week, vermeld in artikel 333, en het aantal lesuren dat voor de berekening in de integratiefase is vastgelegd op 38.

De duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4 volgen voor de berekening van de financiering en de subsidiëring van de werking de bepalingen die gelden voor de niet-duale structuuronderdelen in die opleidingsvormen.”.

Art. 26. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in dezelfde titel 7 een artikel 357/68 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 357/68. Met behoud van de toepassingsmogelijkheden van het pakket lessen en uren, zoals bepaald in of krachtens deze codex, gelden de volgende specifieke en deels afwijkende bepalingen voor duale structuuronderdelen:

- 1° een aantal lessen en uren worden aangewend als uren die geen lessen zijn in de vorm van trajectbegeleiding en aangeduid worden als "trajectbegeleiding duaal". De Vlaamse Regering kan voor de voormelde aanwending een minimum bepalen dat kan variëren naargelang van het structuuronderdeel of de groep van structuuronderdelen;
- 2° lessen en uren kunnen in alle duale structuuronderdelen worden aangewend voor voordrachtgevers. De Vlaamse Regering bepaalt voor de voormelde aanwending een maximum dat kan variëren naargelang van het structuuronderdeel of de groep van structuuronderdelen;
- 3° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen lessen en uren door een aanbieder aan een andere aanbieder, voor de lessen ook van een ander net, worden overgedragen voor de organisatie van een deel van duale structuuronderdelen. Bij de overdracht van een school voor buitengewoon secundair onderwijs aan een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen worden de desbetreffende lessen en uren omgezet in een krediet volgens parameters die de Vlaamse Regering vastlegt. Die parameters worden toegepast als een centrum voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen uren uitbesteedt aan een school voor buitengewoon secundair onderwijs;
- 4° onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, kunnen lessen door een aanbieder aan een centrum voor volwassenenonderwijs, ook van een ander net, worden overgedragen voor de organisatie van een deel van de duale structuuronderdelen."

Art. 27. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 8 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Titel 8. Subsidiëring van de organisatoren".

Art. 28. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 8, ingevoegd bij artikel 27, een artikel 357/69 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 357/69. Artikel 357/29 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4."

Art. 29. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 9 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Titel 9. Kwaliteitstoezicht".

Art. 30. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 9, ingevoegd bij artikel 29, een artikel 357/70 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 357/70. Artikel 357/30 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4."

Art. 31. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 10 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Titel 10. Monitoring".

Art. 32. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 10, ingevoegd bij artikel 31, een artikel 357/71 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/71. Artikel 357/31 is ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.”

Art. 33. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in deel V/3, ingevoegd bij artikel 6, een titel 11 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Titel 11. Overlegforum”.

Art. 34. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018, wordt in titel 11, ingevoegd bij artikel 33, een artikel 357/72 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 357/72. Artikel 357/32 tot en met 357/36 zijn ook van toepassing op de duale structuuronderdelen van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4.”

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen

Art. 35. In artikel 2 van het decreet van 10 juni 2016 tot regeling van bepaalde aspecten van alternerende opleidingen, gewijzigd bij het decreet van 30 maart 2018, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° alternerende opleiding: elke opleiding van het voltijds secundair onderwijs en van het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4, die door de Vlaamse Regering als duaal wordt aangeduid en elke opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en in de leertijd. In dergelijke opleiding worden contactonderwijs bij een opleidingsverstrekker en opleiding op de werkplek gecombineerd. Beide componenten beogen samen de uitvoering van één enkel opleidingsplan en zijn daarom inhoudelijk en organisatorisch op elkaar afgestemd;”.

Hoofdstuk 4. Slotbepaling

Art. 36. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2019, met uitzondering van artikel 1, 2, 8, 9, 11, 14, 16, 18, het eerste en tweede lid van het in artikel 21 voorgestelde artikel 357/65, het eerste en vijfde lid van het in artikel 23 voorgestelde artikel 357/66 en artikel 28, 32, 34 en 35, die in werking treden op 1 maart 2019.